

Σκάλα Πολιχνίτου

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW149261128

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα ΛΕΣΒΟΥ

Δήμος Λέσβου

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Σκάλα Πολιχνίτου είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

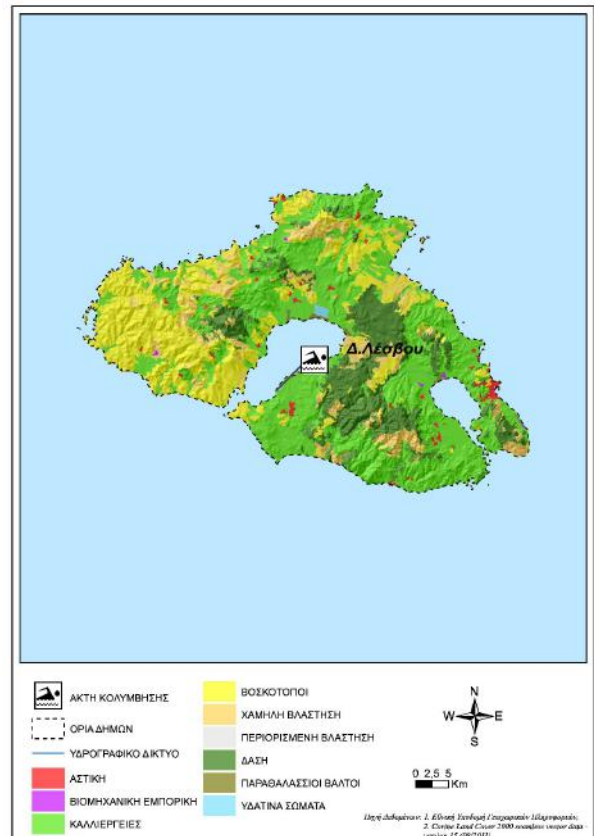
Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία της Σκάλας Πολιχνίτου αποτελεί ανατολικό παράλιο του Κόλπου της Καλλονής της νήσου Λέσβος και βρίσκεται 3 χλμ. βορειοανατολικά του οικισμού Πολιχνίτου. Η κολυμβητική ακτή έχει μήκος 1.040 μ., μέσο πλάτος 10 μ. και προσανατολισμό δυτικό. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο θαλάσσιος πυθμένας καλύπτονται από άμμο και τμηματικά με βότσαλο. Η παράκτια ζώνη είναι μερικώς τροποποιημένη λόγω των ξύλινων βάσεων για τα τραπεζοκαθίσματα των ανάντη εστιατορίων επί της ακτής. Στην παραλία φύτευται σποραδική βλάστηση από αλμυρικά. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα παρουσιάζουν βάθος κανονικό, με ήπια κλίση πυθμένα (σε απόσταση 50μ. από την ακτή το βάθος προσεγγίζει τα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς. Η παραλία δεν είναι οργανωμένη, αλλά διαθέτει υποδομές εξυπηρέτησης λουόμενων, όπως ντους, κάδους, αποδυτήρια και καλάθια απορριμμάτων. Η κολύμβηση είναι η κύρια δραστηριότητα επί της ακτής. Ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 150 άτομα. Στο νότιο άκρο της παραλίας υπάρχει αλιευτικό καταφύγιο, ενώ στο βόρειο τμήμα εντοπίζονται οι εγκαταστάσεις και η εκβολή των Αλυκών Πολιχνίτου. Η άμεση περιοχή γύρω από την ακτή χαρακτηρίζεται από την ασυνεχή δόμηση του οικισμού Σκάλας Πολιχνίτου και περιλαμβάνει τουριστικά καταλύματα, αναψυκτήρια, εστιατόρια, εμπορικά καταστήματα, μόνιμες και παραθεριστικές κατοικίες. Ακόμα, η περιοχή καλύπτεται από εκτάσεις με καλλιέργειες (κυρίως ελαιώνες).

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της ακτής, κυριαρχούν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και τα υδάτινα σώματα (Αλυκές Πολιχνίτου). Σημαντική είναι, επίσης, η παρουσία αστικού ιστού και βοσκοτόπων.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

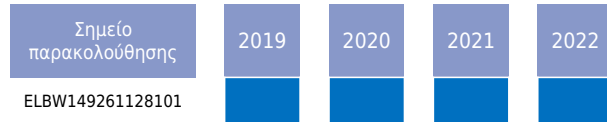
Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Νήσοι Αιγαίου (EL14), στη Λεκάνη απορροής Ποταμού Ανατολικού Αιγαίου (EL1436) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Κόλπος Καλλονής (Λέσβος)» (EL1436C0008N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Καλή», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4677/29.12.2017).. Στο Υδατικό Σύστημα υπάρχει σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή εντοπίζεται η περιοχή Αλυκή Πολιχνίτου, η οποία αποτελεί περιοχή Μεταβατικών Υδάτων, αναγνωρισμένη στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η περιοχή της Αλυκής αποτελεί μοναδικό υδροβιότοπο με πλήθος από σπάνια πουλιά. Η ευρύτερη περιοχή (συμπεριλαμβανομένης και της ακτής) ανήκει σε περιοχές προστασίας - διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος που είναι ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000, με κωδικούς GR4110007 και GR4110004 και ονομασίες "ΠΑΡΑΚΤΙΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΚΟΛΠΟΥ ΚΑΛΛΟΝΗΣ" και "ΛΕΣΒΟΣ: ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ", αντίστοιχα.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Σκάλα Πολιχνίτου αναγνωρίσθηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 2001 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία

πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Η ακτή έλαβε για το έτος 2023 το βραβείο της Γαλάζιας Σημαίας καλύπτοντας κριτήρια που, συμπληρωματικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την καθαρότητα της ακτής, σχετίζονται με την οργάνωση της ακτής, την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία της φύσης.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 680mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 347,7mm και 0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Μυτιλήνης, έτη 1952-2002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοδυτική και βορειοανατολική με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. Έτος 1995-2001). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 24°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 29°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1955-2004).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους, τους βόρειους και βορειοδυτικούς. Με του βόρειους ανέμους, η στάθμη της θάλασσας μεταβάλλεται κατά ένα μέτρο. Το θαλάσσιο ρεύμα στον Κόλπο της Καλλονής έχει διεύθυνση βορειοανατολική- νοτιοδυτική και εναλλάσσεται κάθε 6 ώρες.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός της Σκάλας Πολιχνίτου δεν διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται, στο σύνολό του, μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Ο μόνιμος πληθυσμός του οικισμού αυτού, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ (απογραφή 2001), ανέρχεται σε 115 κατοίκους. Αν και η παρουσία των συστημάτων αυτών αποτελεί δυναμική πηγή εισροής μικροβιακού φορτίου στη θάλασσα, λόγω της μικρής έκτασης του οικισμού, η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη.

Λιμάνια/Μαρίνες

Στο νότιο άκρο της ακτής, υπάρχει χώρος ελλιμενισμού μικρών ιδιωτικών πλεούμενων. Οι απορρίψεις των μικρών σκαφών που προσεγγίζουν την παραλία και περιλαμβάνουν αστικά απόβλητα και απορρίμματα καθώς επίσης και η πιθανή διαρροή πετρελαίου από σκάφη με ελλιπή συντήρηση αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης.

Εκβολές ποταμών, ρεμάτων-εκβάλλοντες αγωγοί

Στο βόρειο τμήμα της ακτής εντοπίζεται εκβολή από την μονάδα αλυκής, που βρίσκεται στην περιοχή. Η μονάδα αλυκής έχει δυναμικότητα 10.000 τόνων και έκταση 600 στρεμμάτων. Τα υγρά απόβλητα από την παραγωγική διαδικασία των αλυκών αφορούν κατά κύριο λόγο τα αλμόλοιπα, που περιλαμβάνουν την υπερκείμενη του παραγόμενου αλατιού άλμη. Πρόκειται για φυσικό παραπροϊόν το οποίο όμως έχει πολύ υψηλή πυκνότητα και η διάθεσή του πρέπει να γίνεται σταδιακά και σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης προκειμένου να προστατευθεί η θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα. Σε κάθε περίπτωση, με την προϋπόθεση τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων της μονάδας σχετικά με τη διάθεση των παραπροϊόντων δεν αναμένεται επιβάρυνση της ποιότητας των υδάτων.

Λοιπές πηγές

Κατοικίδια ζώα επιτρέπονται στην παραλία, ο αριθμός τους όμως και η συχνότητα παρουσίας είναι τέτοια που δεν αξιολογούνται ως σημαντική πηγή ρύπανσης.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Ευτροφισμός

Η κολυμβητική ακτή αποτελεί νοτιοανατολικό παράλιο τμήμα του ημίκλειστου κόλπου της Καλλονής, ο οποίος χαρακτηρίζεται από βραδεία ανανέωση υδάτων και ανθρωπογενή ευτροφισμό, ενώ έχουν καταγραφεί περιστατικά θνησιμότητας οστρακοειδών, τα οποία αποδοθηκαν σε μόλυνση με κάδμιο και κολοβακτηρίδια. Παρ' όλα αυτά, η παρουσία ισχυρών ρευμάτων εξασφαλίζει ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης υδάτων ενώ τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη ευτροφικών φαινομένων. Τα κολυμβητικά ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από

μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων. Οι έκτακτες συνθήκες περιλαμβάνουν τα ναυτικά ατυχήματα πλησίον της κολυμβητικής ακτής.

Μέτρα αντιμετώπισης

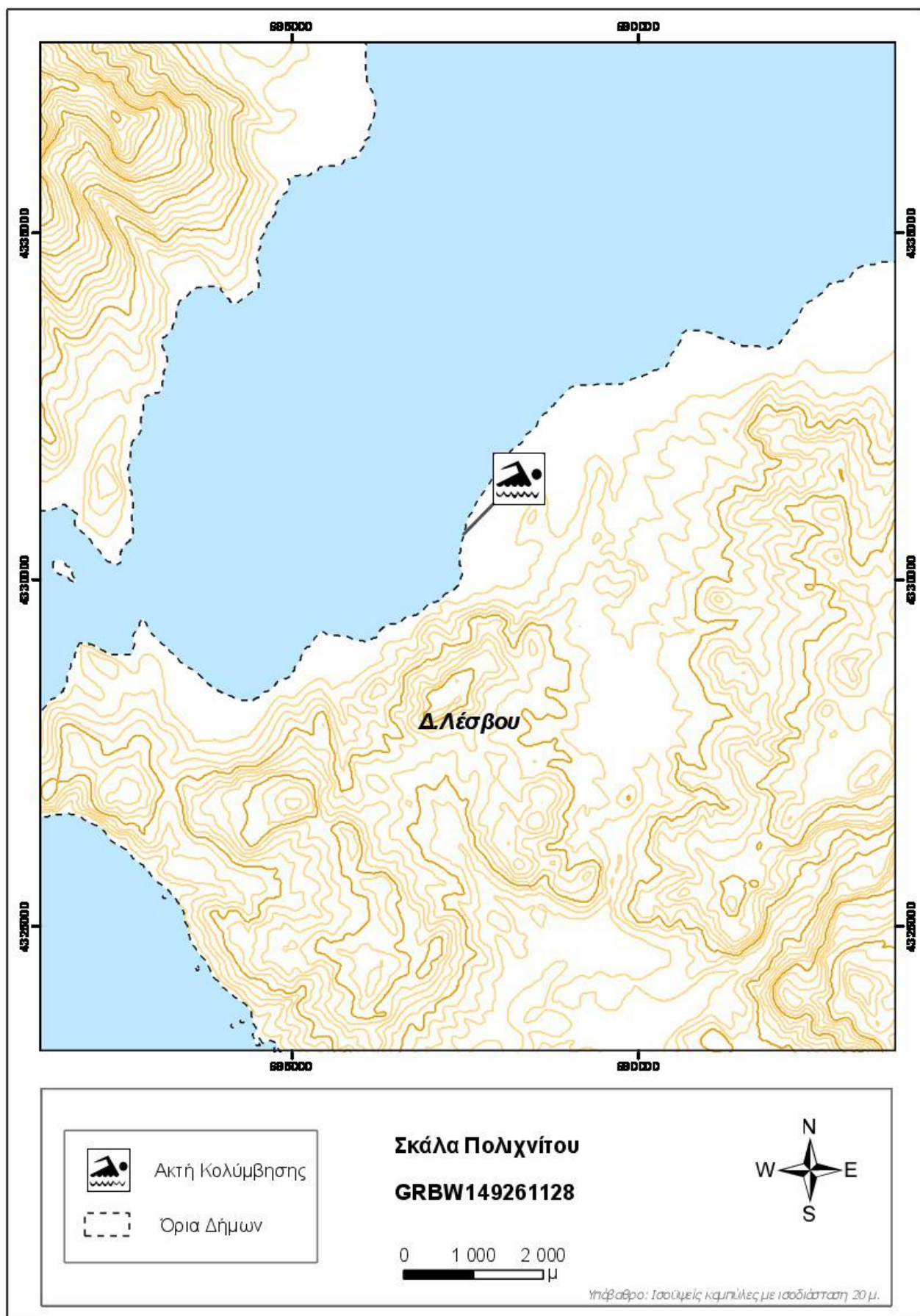
Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Λέσβου. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

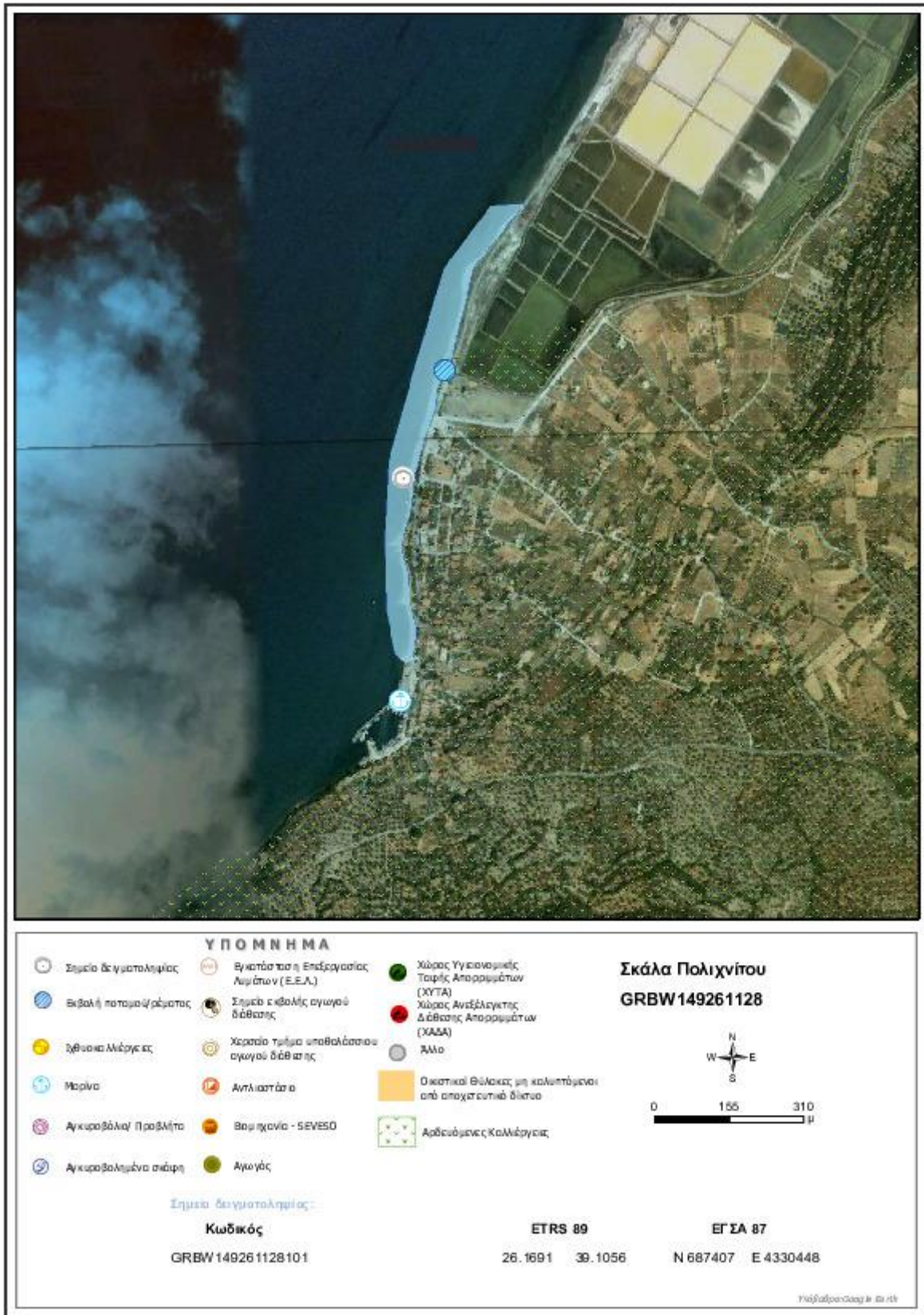
- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό

έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξαλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τη διαχείριση των λυμάτων του οικισμού Σκάλας Πολιχνίτου, είναι σκόπιμο να διερευνηθεί η εφαρμογή κατάλληλων ιδιωτικών ή μικρής κλίμακας συστημάτων επεξεργασίας ώστε να αποτραπεί η δυνητική εισροή ρυπαντικού φορτίου στον υδροφόρα και στη θαλάσσια περιοχή. Σχετικά με τη λειτουργία του αλιευτικού καταφυγίου συνιστάται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΛΕΣΒΟΥ

ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 13-17, 81100, ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Τηλέφωνο: 22513-50500/01,50512/14
Fax: 22510-29300
www.mytilene.gr
grafeiotypou@mytilene.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Δ/υση Υδάτων Βορ. Αιγαίου

Κουντουριώτη 79, 8100 Μυτιλήνη
Τηλέφωνο: : 22510 37705
Fax: 22510 37258
http://baigaio.dasi-ydata.gr/4portal/index.php
pvadyp@otenet.gr

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ίμβρου 2, 61100 Μυτιλήνη
Τηλέφωνο: 2251353904-5

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: <http://www.pvaigaiou.gov.gr/web/guest/home>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr